

Kok

ler, hoezeer dat ook vanuit het voorafgaande van jongstleden vrijdag is te verklaren, zou niet in die benaderingswijze passen.

De heer **Poppe** (SP): Voorzitter! Er bestond bij de minister-president enige twijfel over het citaat. Ik wil letterlijk citeren wat hij gezegd heeft, want dat is van belang. Hij heeft gezegd: "Ik heb bij die lezing inderdaad voor mijzelf geconstateerd dat er een stevige spanning zit tussen dat onderliggende materiaal en de zwaarte van het politiek oordeel. Want verwijtbaar gedrag, verwijtbare schuld, krijgt natuurlijk onmiddellijk een politiek lading mee van: als een parlementaire commissie tot de conclusie komt dat er een bewindspersoon verwijtbare dingen heeft gedaan of heeft nagelaten, dan is zo'n man of zo'n vrouw eigenlijk ook niet meer goed handhaafbaar".

Indien de Kamer de standpunten van de commissie over het verwijtbaar gedrag overneemt, is dan deze uitspraak van de minister-president nog steeds loodzwaar?

Minister **Kok**: Voorzitter! Ik dank de heer Poppe voor de uitgebreide tekst. De essentie was dus: de zwaarte van het eindoordeel en de feiten en bevindingen waarop dat eindoordeel is gebaseerd. De Kamer, en dit zeg ik in antwoord op de nu gestelde vraag, heeft bij het formuleren van haar eigen oordeel aan deze door de minister-president uitgesproken kanttekening geen boodschap. Het staat de Kamer vrij om tot haar conclusies te komen, de analyse makend zoals zij dat nodig acht. Mijn uitspraken staan dat niet in de weg.

De heer **Van Rey** (VVD): Voorzitter! Ik heb begrepen dat de minister-president vrijdag heeft verklaard dat hij globaal kennis had genomen van het rapport. Heeft hij het inmiddels gelezen?

Hij heeft een snelle interpretatie gegeven van de letters WBL. Als ik dat vertaal, komt het neer op "Werkelijk een Brug met ongelijke Leggers". Ik denk dat in die snelle interpretatie het argument moet worden gevonden om juist terughou-

dend te zijn. Dat heeft niets te maken met een strijd met de moderne politieke cultuur. De minister-president heeft dat namelijk in hetzelfde interview ook nog genoemd. Als Rijkswaterstaat een brug aanlegt met ongelijke leggers, mag het kabinet natuurlijk direct uitmaken wie verwijtbaar heeft gehandeld. Maar in dezen is de Kamer aan zet. Ik vraag de minister-president dan ook of hij vóór de persconferentie kennis heeft genomen van de zeer terughoudende reacties van de kamerfracties.

De heer Heerma vraag ik of hij kennis heeft genomen van het persbericht van de CDA-fractie, waarin werd gesproken van grondige bestudering. Hij heeft zich later immers direct aangesloten bij het oordeel van de minister-president.

Minister **Kok**: Voorzitter! Ik heb van het niet uitsluitend fraaie pinksterwee gebruik kunnen maken om de rapportage van de commissie nog wat grondiger te lezen dan ik bij eerste globale lezing al had gedaan. Ik zeg reeds nu, in antwoord op de misschien straks nog te stellen vraag wat die meer grondige lezing heeft opgeleverd, dat ik daar nu verder niet op anticipeer, want wij zouden immers het woord aan de Kamer laten. Voordat ik vrijdagavond mijn opmerkingen maakte, heb ik inderdaad kennisgenomen van de opmerkingen van enkele kamerleden en daar zo het mijne van gedacht.

De heer **Heerma** (CDA): Voorzitter! Naar aanleiding van de vraag van collega Van Rey merk ik op dat ik heb kennisgenomen van het persbericht van de CDA-fractie naar aanleiding van de aanbieding afgelopen donderdag van het rapport aan u, voorzitter, door de commissie-Versnel-Schmitz.

Twee dagen daarna, afgelopen zaterdag, heb ik desgevraagd in een interview voor de radio gezegd dat ik van mening ben ± ik herhaal dat hier ± kennismemend van de feiten in het rapport en de volgorde waarin die aan de orde komen, dat het oordeel van de commissie te hard is en dat ik dat onvoldoende gedragen vind door die feiten. Dat is mijn standpunt. Dat heb ik wereldkundig gemaakt.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter! Nog een korte vraag aan de minister-president. Betekent alles wat hij heeft gezegd niet dat hij vorige week voor zijn beurt heeft gesproken?

Minister **Kok**: Neen! Het is het goede recht van een minister-president om af en toe ook wat te zeggen in een open democratie, waar ook vanuit de fracties niet steeds met een optimum aan terughoudendheid is gereageerd. Men heeft van die kant ook niet gezegd dat het woord nu aan de Kamer is. Er zijn kanttekeningen geplaatst. Er zijn schoten voor de boeg gelost. Ik vind dus dat ik absoluut niet voor mijn beurt spreek. Ik sta wel voor mijn woorden. Ik weet dat, als die zijn uitgesproken, die een bijdrage aan de discussie kunnen leveren. Misschien worden wij er allemaal beter van.

Vragen van het lid Schuurman aan de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visser over **de problemen van de grote vissers op het IJsselmeer**.

Mevrouw **Schuurman** (CD): Voorzitter! De CD-fractie maakt zich ernstig zorgen over de toekomst van de grote beroepsvissers in het IJsselmeer. De regering is voornemens het vissen door deze vissers verder aan banden te leggen. Daartoe is de PO, de producentenorganisatie voor het IJsselmeer opgezet. De vissers worden uitgenodigd om deel te nemen aan de PO, op straffe van een visverbod van vier weken in het hoogseizoen. Deelname aan de PO heeft tot gevolg een gedwongen reductie van de visvangst door 50% van het vistuig verplicht buiten bedrijf te stellen. Ik breng in herinnering dat de overheid in 1989 reeds een reductie van de vangst van 40% heeft doorgedrukt. Het gevolg van de huidige maatregel zou zijn een totale reductie van 70%. De inschrijving voor de PO is gesloten op 25 mei jl. Het inschrijvingspercentage is verlaagd van 75 naar 50% van de beroepsvissers. Is daartoe de motie-Huys

Schuurman

door de Tweede Kamer aangenomen? Daarin wordt voorgesteld om de kleine beroepsvissers buiten de reductie van het vistuig te laten, onder het motto: de kleintjes volgen later. De CD-fractie legt de minister vijf vragen voor.

1. Is het inschrijvingspercentage van 50 voor de PO gehaald?

2. Is de minister bereid, gezien de grote belangen van de werkgelegenheid in de visserij, de oprichting of inwerkingtreding van de PO te laten vervallen dan wel uit te stellen?

3. Gaat in dat geval de reductie van 50% van het vistuig en het visverbod in het hoogseizoen in de ijskast?

4. Is de minister bereid te erkennen dat de daling van de visvangst eveneens te wijten is aan de op zijn minst vervijfvoudiging van het aantal aalscholvers?

5. Dit beleid heeft werkloosheid onder de vissers tot gevolg. Welk beleid gaat de regering voeren ter bevordering van de werkgelegenheid in de vissersplaatsen?

Minister **Van Aartsen**: Voorzitter! De voorgenomen reductie met 50% in het IJsselmeer is uiteraard geen gevolg van het feit dat de regering de IJsselmeervissers dwars wil zitten, maar een gevolg van het feit dat de visstand op een zeer laag peil is gekomen in het IJsselmeer. In dat kader heb ik begin januari een brief gezonden aan de Kamer. Bij een aantal gelegenheden is met de Kamer over dit thema gedebatteerd.

Wat betreft het inschrijfpercentage van de producentenorganisatie zal er van een aanzienlijke inschrijving sprake moeten zijn. Rond 3 juni a.s. zal ik weten hoe groot dat percentage is. Ik vind de oprichting van een producentenorganisatie van vitaal belang. In wezen is het IJsselmeer wat betreft de beheersing van de visstand nog een soort witte vlek in ons visstandbeheer. Dat kan zo niet blijven. De generieke maatregel zal voor diegenen die niet tot de producentenorganisatie behoren, noodzakelijk zijn, omdat wij anders niet de reductie bewerkstelligen die voor het IJsselmeer bewerkstelligd moet worden.

Wat betreft de problematiek van de aalscholver, een element in het visstandbeheer in het IJsselmeer, heb ik aan de commissarissen van de koning van de betrokken

provincies gevraagd om mij terzake van advies te voorzien.

In wezen zijn alle maatregelen gericht op beheersing van de visstand en op goede visplannen. Bovendien zijn alle maatregelen erop gericht de werkgelegenheid voor vissers in de toekomst veilig te stellen.

Mevrouw **Schuurman** (CD): Mijnheer de voorzitter! Het antwoord van de minister is voor de CD niet bevredigend. Hij wil de visvangsten verder terugbrengen, al ware het maar om drogredeken van een beter milieu. Het is niet te begrijpen dat deze VVD-minister de dwingelandij van de socialisten blindelings volgt. In het IJsselmeer bevindt zich weinig glasaal. Het moge de minister bekend zijn dat de aal voor de sluisen wordt weggevisht door binnenvissers. Dat gebeurt 's nachts met grote lampen, om zoveel mogelijk glasaaltjes te kunnen vangen. De binnenvissers hebben daartoe onbeperkte vergunningen, uiteraard tegen sterk verhoogde tarieven, van de overheid kunnen krijgen. Het beleid van de minister houdt tevens in dat het beroepsverbod van de vissers in het hoogseizoen volgend jaar met 30% wordt vergroot. Dat beleid is sterk in strijd met de belangen van de vissers.

De prijs van de visvergunningen voor de kistenvissers op paling gaat per 1 juni met 850% omhoog. Is de minister bereid dat prijsbeleid te herzien of moet het beleid worden gezien als een wurgmiddel voor de vissers? De minister zegt de schubvis, onder andere de snoekbaars, te willen beschermen, terwijl de vangst in het palingseizoen wordt teruggedrongen. Kan de minister dit aan de vissers uitleggen? Dit debat wordt namelijk opgenomen via de kabeluitzending en later voor de vissers uitgezonden. Voorzover dit beleid wordt afgedwongen door internationale verdragen, is de minister dan bereid die verdragen te herzien of zich veel scherper op te stellen in de internationale onderhandelingen? Wil hij er dan op wijzen dat andere landen zich uit nationale overwegingen niet altijd aan de verdragen houden? Volendam blijft in de eredivisie voetbal spelen, nu onze vissers nog.

Minister **Van Aartsen**: Voorzitter! Het beleid heeft er alles mee te maken de toekomstige werkgelegenheid van de vissers in en om het IJsselmeer te waarborgen. Daar is het beleid voor de komende jaren op gericht. Ik hoop dat het ook mogelijk zal zijn om dat te doen in het kader van het oprichten van een producentenorganisatie voor het IJsselmeer.

Voorzitter! Er is sprake van een veel geringere verhoging van de prijs van de visvergunningen dan was voorgenomen. Aanvankelijk werd de opbrengst op 1,5 mln. geraamd. Deze raming heb ik nu teruggebracht tot twee ton. Er is absoluut geen sprake van dat de lat te hoog gelegd wordt.

De geachte afgevaardigde weet dat er bij het vissen op aal en glasaal bijvangsten voorkomen. Om die reden zijn er maatregelen nodig voor het IJsselmeer.

De geachte afgevaardigde had het vermoeden dat internationale verdragen ons in deze richting dwongen. Voorzitter! Dat is geenszins het geval.

Vragen van het lid Stellingwerf aan staatssecretaris Nuis van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, over uitspraken van de minister van Binnenlandse Zaken, gedaan in Vrij Nederland (22 mei jl.) over de toekomst van het omroepbestel.

De heer **Stellingwerf** (RPF): Voorzitter! Dankzij een interview in Vrij Nederland zijn wij geïnformeerd over de sterke kanten van minister Dijkstal. Naar eigen zeggen zijn die: openheid, nuchterheid en een zakelijke instelling. Zijn zwakke kant, ook weer volgens eigen zeggen, is dat hij te snel reageert. In een vlaag van zelfreflectie erkent minister Dijkstal in genoemd interview wel dat hij ook moet leren dat goed communiceren zonder dat je boodschap deugt, geen zin heeft. In strijd met die belijdenis beweerde de minister vervolgens dat de ontzuiling van het onderwijs zich de goede kant op beweegt en dat de omroepen ook nog ontzuild moeten worden.

Wij vragen de staatssecretaris ± en in hem uiteraard het kabinet ± of